

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «26» червня 2018 р. № 7
Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (англійська мова і література)»

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Кваліфікація	Вчитель англійської мови та літератури, другої іноземної мови

ВНЕСЕНО

Кафедра англійської філології
Протокол від «24» 05 2018 № 8
Завідувач кафедри Я.В. Бистров

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від «26» 06 2018 р. № 3
Голова вченої ради Н.Я.Яцків

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» 08 2018 р.

№ 80/06-11Ca

ВВЕДЕНО У ДІЮ з «01» 09 2018 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник І.Ф. Солонець

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант) Романишин І.М.

Члени групи: Троценко О.Я.
Яців С.О.

I. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова і література)» першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», спеціалізації 014.02 Мова і література (англійська) розроблена відповідно до пункту 10 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2016 року № 506 «Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 798/28928 (зі змінами), підпунктів 5, 62 пункту 4, пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Стандартизованих описів предметних галузей вищої освіти; Розроблення освітніх програм: метод. рекомендації Академії педагогічних наук України; за ред. В.Г. Кременя. К., 2014; Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600. Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) впроваджена згідно з затвердженим МОН України 06.07.2016 р. «Актом узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ліцензія: Серія АЕ №636113, дата видачі 01.04.2015». Освітньо-професійну програму введено в дію з 01.09.2016 року наказом ректора № 79/06-11-С від 31.08.2016 року.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2017 року № 53 «Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266», в освітньо-професійній програмі назву галузі знань «01 Освіта» змінено на «01 Освіта/Педагогіка», назву спеціальності «014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)» змінено на «014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)», що не суперечить чинному законодавству та нормативній базі для забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти. Також, до освітньо-професійної програми та навчального плану внесено зміни щодо видів, назв та обсягів дисциплін. Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри англійської філології (протокол № 1 від 28 серпня 2017 року), на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов (протокол № 1 від 28.08.2017 р.), на засіданні Вченої ради університету (протокол № 8 від 31.08.2017 р.) та введено в дію наказом ректора № 93/06-11-с від 31.08.2017 р.

Враховуючи редакцію наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648, у 2018 році освітньо-професійну програму було приведено у відповідність до Листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 р. № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм». Також, до

освітньо-професійної програми та навчального плану внесено нову навчальну дисципліну вибору студента. Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри англійської філології (протокол № 8 від 24.05.2018 року), на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов (протокол № 3 від 26.06.2018 р.), на засіданні Вченої ради університету (протокол № 7 від 26.06.2018 р.) та введено в дію наказом ректора № 80/06-11-Са від 31.08.2018 р.

Освітньо-професійну програму розроблено проектною групою у складі:

Романишин Ігор Михайлович, керівник (гарант) освітньої програми, кандидат педагогічних наук, доцент

Троценко Ольга Ярославівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Яців Світлана Остапівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Івано-Франківська спеціалізована школа № 11 з поглибленим вивченням англійської мови, директор – Романишин Наталія Йосипівна.
2. Івано-Франківська спеціалізована школа № 1 з поглибленим вивченням англійської мови, директор – Мурга Любов Іванівна.

Освітньо-професійна програма

Професійна кваліфікація: Вчитель англійської мови та літератури, другої іноземної мови	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет іноземних мов, кафедра англійської філології
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень НРК – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
A	Мета (цілі) освітньої програми: Підготовка фахівця, здатного розв'язувати типові задачі у галузях освіти, навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови (німецької/французької) та в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення мікродосліджень у відповідних умовах і відповідно до встановлених вимог, який володіє професійно вагомими якостями особистості вчителя.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
2	Освітня кваліфікація
3	Професійна кваліфікація
4	Кваліфікація в дипломі
2	Фокус програми
3	Орієнтація програми
4	Особливості програми
C	Складові професійної компетентності
	Управлінська (C1) – розуміння основних функцій та завдань педагогіки загальноосвітньої школи та специфіки діяльності вчителя у загальноосвітньому навчальному закладі; володіння методами та формами організації навчального процесу і виховної діяльності в класі; здатність оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу та приймати рішення з питань безпеки в межах своїх повноважень.

	<p>Дослідницька (C2) – здатність до здійснення творчого наукового пошуку та проведення мікро досліджень на відповідному рівні при написанні курсової роботи з фаху; здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень педагогічної науки; написання курсової роботи з методики навчання основної іноземної мови.</p>
	<p>Культурологічна (C3) – толерантність і повага до іншого (раса, національність, релігія тощо). Здатність працювати в команді та автономно. Розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових та виробничих умовах; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Адаптивність і комунікабельність у межах соціально-побутових та професійних ситуацій.</p>
	<p>Організаційна (C4) – організація уроків та навчальних курсів з англійської мови, в т.ч. з урахуванням норм і правил техніки безпеки.</p>
	<p>Контрольна (C5) – оцінювання навчальних досягнень учнів з англійської мови.</p>
	<p>Соціально-особистісна (C6) – здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями; здатність до конструктивної критики й самокритики, прагнення самовдосконалення в особистісному та професійному аспектах; здатність розвивати в собі креативність, гнучкість та системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних та професійних проблем. Здатність спрямовувати експресивні, емоційні, логічні засоби мови та для досягнення запланованого прагматичного результату; керування власним професійним розвитком у сфері вивчення та навчання іноземних мов.</p>
	<p>Комунікативна (C7) – здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.</p>
	<p>Інформаційна (C8) – навички використання інформаційних, комунікаційних та мультимедійних технологій у навчанні та професійній діяльності.</p>
	<p>Лінгвістична (C9) – здатність спілкуватися грамотною рідною та іноземною мовою; знання предмета «Англійська мова».</p>
	<p>Методична (C10) – здатність орієнтуватися в традиційних і новітніх теоріях, напрямках, методах і технологіях в галузях педагогіки, освіти та навчання іноземних мов; розуміння потреб учнів при вивченні англійської мови та знаходження шляхів їх задоволення; планування уроків та навчальних курсів з англійської мови.</p>
D	Результати навчання
1	Здійснювати навчання та виховання учнів з урахуванням психологічних та фізіологічних особливостей їх розвитку і специфіки навчального предмету; забезпечувати в ході освітнього процесу соціалізацію, формування загальної культури особистості, дотримання норм і правил техніки безпеки (C1), (C4), (C5), (C10)
2	Демонструвати володіння методами наукового пошуку та аналізу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів у плануванні, написанні та презентації результатів курсової роботи зі спеціальності (C2),(C9)
3	Цінувати розмаїття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва (C3), (C6)
4	Створювати умови безпечного середовища та забезпечувати відповідні засоби для учіння на уроці, організовувати навчальний процес на уроці, використовуючи чіткі інструкції та дотримуючись точного розподілу часу (C1), (C4), (C10)
5	Використовувати різні типи оцінювання відповідно до навчального контексту; відстежувати, діагностувати, узагальнювати помилки та труднощі учнів і враховувати висновки в організації навчального процесу та оцінюванні (C4), (C5), (C10)

6	Організувати процес свого навчання й самоосвіти, провадити науково-дослідницьку діяльність; критично оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність; (C2), (C6)		
7	Ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання в практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, правильно добирати потрібні стратегії мовного спілкування у мовленнєвих актах, коректно і логічно формулювати свої думки відповідно до комунікативних інтенцій та умотивовувати належним чином їхній семантико-прагматичний зміст (C7), (C9)		
8	Використовувати інформаційні, комунікаційні та мультимедійні технології в навчанні та професійній діяльності (C8), (C10)		
9	Демонструвати високий рівень володіння українською та іноземною мовами для здійснення успішної комунікації в побутовій, суспільній, навчальній і професійній сферах, представляти результати своїх досліджень іноземною мовою (C7), (C9)		
10	Здатність аналізувати традиційні і новітні теорії, напрямки, методи і технології в галузях педагогіки, освіти та навчання іноземних мов і вміти відібрати їх ефективні елементи для імплементації в навчально-виховний процес; розуміти, яким чином можна визначити навчальні потреби учнів з англійської мови та пропонувати навчальні дії та матеріали для задоволення цих потреб (C4), (C10)		
11	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань /видів економічної діяльності) (C3), (C6)		
12	Мати рівень B2/C1 з англійської мови (C6), (C7)		
E Перелік навчальних дисциплін та їх аотації**			
		Кредити ЄКТС	Семестр
1. Цикл загальної підготовки		30	
1.1. Обов'язкові дисципліни		12	
O1	Історія України	3	1
O2	Історія української культури	3	1
O3	Фізична культура		
O4	Українська мова за професійним спрямуванням	3	2
O5	Філософія	3	3
1.2. Вибіркові дисципліни		18	
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		12	
O6	Вступ до мовознавства	3	1
O7	Латинська мова	3	2
O8	Історія мови	3	5
O9	Лексикологія	3	6
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента		6	
O10	Політологія	3	4
O11	Інформаційні технології в освіті		
O12	Країнознавство	3	4
O13	Історія країни, мова якої вивчається		

O14	Лінгвокраїнознавство		
2. Цикл професійної підготовки		210	
2.1. Обов'язкові дисципліни		138	
2.1.1. Теоретична підготовка		108	
O15	Психологія	3	2
O16	Педагогіка	3	3
O17	Основна іноземна мова	76	1,2,3,4,5,
O18	Методика навчання основної іноземної мови	20	3,4,5,6,7,
O19	Теоретична фонетика	3	5
O20	Теоретична граматики	3	7
2.1.2. Практична підготовка		30	
O21	Практична фонетика	6	1,2
O22	Теорія і практика перекладу	3	7
O23	Навчальна (методична) практика	9	3,4,5,6,7
O24	Виробнича (педагогічна) практика	6	8
O25	Курсова робота з методики навчання основної іноземної мови	3	8
O26	Атестація (основна іноземна мова та методика її навчання)	1.5	8
O27	Атестація (друга іноземна мова)	1.5	8
2.2. Вибіркові дисципліни		72	
2.2.1. Дисципліни за вибором ЗВО		12	
O28	Література країни, мова якої вивчається	9	1,2,3
O29	Стилістика	3	6
2.2.2. Дисципліни вибору студента		60	
O30	Практична граматики	12	1,2,3,4
O31	Друга іноземна мова (французька)	36	3,4,5,6,7, 8
O32	Друга іноземна мова (німецька)		
O33	Третя іноземна мова (французька)	12	4, 5, 6, 7
O34	Третя іноземна мова (німецька)		
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)		
G	Форми організації та технології навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> – організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> – технології навчання: <i>пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо.</i> 		

<p>И Форми та методи оцінювання результатів навчання</p> <p>– види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль</p> <p>Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсова робота) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p>
<p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь у роботі на семінарських / практичних заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>– форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – комплексний державний іспит з основної іноземної мови та методики її навчання, державний іспит з другої іноземної мови.</p> <p>– оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою – (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”), “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “незараховано з можливістю повторного складання” та “незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).</p>
<p>Рекомендований блок</p>
<p>Ж Вимоги до вступу та продовження навчання</p>
<ul style="list-style-type: none"> – сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : 1) українська мова та література; 2) історія України або географія; 3) іноземна мова (англійська); – заява на ім'я ректора університету; – атестат про середню освіту; – медична довідка форма 086-У;
<p>Вимоги до вступників</p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерес до іноземних мов; – бажання працювати у освітянській галузі; – бажання працювати на державній службі; – готовність здійснювати наукові дослідження та формувати їх результати; – бажання будувати кар'єру у сфері освіти.
<p>К Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)</p>
<p>Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів</p>

L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки	
	Навчальні ресурси: – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
M	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	вчитель загальноосвітнього навчального закладу; методист, інспектор шкіл; інспектор-методист; педагог-організатор; філолог; лінгвіст; літературознавець; редактор; асистент вчителя.
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
	Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів: – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу студентів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; – моніторинг статистики працевлаштування випускників	
	Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання: – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; – Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду	
<ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр щодо роботи з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; – участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм 	
Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу	
<ul style="list-style-type: none"> – використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; – стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; – система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; – участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозиумах; – висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; – навчання в аспірантурі та докторантурі; – відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; – установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; – наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів 	
Р	Індикатори якості освітньої програми
<ul style="list-style-type: none"> – показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; – відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; – рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; – показник працевлаштування випускників за фахом; – акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією 	
У процесі створення цієї програми було використано такі джерела:	
<ul style="list-style-type: none"> – Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти; – Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин; – Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.; – Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 	

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 01.02.17, № 53);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	O 10	O 11	O 12	O 13	O 14	O 15	O 16	O 17	O 18	O 19	O 20	O 21	O 22	O 23	O 24	O 25	O 26	O 27	O 28	O 29	O 30	O 31	O 32	O 33	O 34	
D1				X											X	X							X	X			X								
D2						X											X								X	X									
D3				X																				X	X			X							
D4				X							X				X	X								X	X										
D5																								X	X										
D6	X	X			X					X				X												X				X	X				
D7							X	X	X			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X				X	X		X	X	X	X	X	X	X
D8											X													X	X				X						
D9						X			X								X	X			X						X		X	X			X	X	
D10	X	X			X	X		X	X	X	X	X	X						X	X		X						X			X	X			
D11	X	X	X							X	X				X	X																			
D12								X	X			X	X	X				X	X	X		X				X	X			X	X	X			